

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

**Bruxelles, 19. ožujka 2019.
(OR. en)**

**2017/0134 (COD)
LEX 1871**

**PE-CONS 74/2/18
REV 2**

**ECOFIN 1177
STATIS 80
UEM 402
FIN 978
CODEC 2256**

**UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA O USKLAĐIVANJU BRUTO
NACIONALNOG DOHOTKA PO TRŽIŠNIM CIJENAMA TE STAVLJANJU IZVAN SNAGE
DIREKTIVE VIJEĆA 89/130/EEZ, EURATOM I UREDBE VIJEĆA (EZ, EURATOM)
BR. 1287/2003 (UREDBA O BND-U)**

UREDBA (EU) 2019/ ...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. ožujka 2019.

**o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama
te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 89/130/EEZ, Euratom
i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1287/2003 (Uredba o BND-u)**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom¹,

¹ Stajalište Europskog parlamenta od 31. siječnja 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 18. veljače 2019.

budući da:

- (1) Bruto nacionalni dohodak po tržišnim cijenama (BND) čini temelj za izračun najvećeg dijela vlastitih sredstava u općem proračunu Unije. Stoga je nužno dodatno poboljšati usporedivost, pouzdanost i iscrpnost tog agregata.
- (2) Statistički integritet koji se postiže poštovanjem načela Kodeksa prakse europske statistike, kako ga je 16. studenoga 2017. preispitao i ažurirao Odbor za europski statistički sustav (ESSC), i Uredbe (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ od osobite je važnosti u slučajevima kada se statistički podaci izravno upotrebljavaju u administrativne svrhe i za oblikovanje politika na razini Unije te na nacionalnoj razini.
- (3) Ti statistički podaci predstavljaju i važan analitički alat za koordinaciju nacionalnih ekonomskih politika i za različite politike Unije, kao i za istraživačke aktivnosti.

¹ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

- (4) U skladu s člankom 2. stavkom 7. Odluke Vijeća 2014/335/EU, Euratom¹, za potrebe vlastitih sredstava, BND znači godišnji BND po tržišnim cijenama prema metodologiji utvrđenoj u Prilogu A. Uredbi (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća² kojom se uspostavlja revidirani Europski sustav računa (ESA 2010.). U skladu s člankom 10. stavkom 1. Odluke 2014/335/EU, Euratom, i podložno njezinu članku 10. stavku 2., Odluka Vijeća 2007/436/EZ, Euratom³ stavljena je izvan snage.
- (5) Od ključne je važnosti da su podaci o BND-u usporedivi među svim državama članicama te da postoji usklađenost s relevantnim definicijama i računovodstvenim pravilima ESA-e 2010. Stoga bi se postupcima procjene i stvarno upotrijebljenim temeljnim podacima trebala omogućiti ispravna primjena definicija i računovodstvenih pravila ESA-e 2010.
- (6) Pouzdanost izvora i metoda koji se upotrebljavaju za izradu podataka o BND-u od ključne je važnosti. To znači da bi na stabilne, prikladne i ažurirane temeljne statističke podatke u najvećoj mogućoj mjeri trebalo primjenjivati pouzdane tehnike.

¹ Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 105.).

² Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

³ Odluka Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica (SL L 163, 23.6.2007., str. 17.).

- (7) Iscrpnost podataka o BND-u od ključne je važnosti. Stoga bi tim podacima trebalo uzimati u obzir i neformalne, neregistrirane i druge aktivnosti i transakcije koje se ne bilježe u statističkim istraživanjima ili nisu prijavljene fiskalnim, socijalnim i drugim upravnim tijelima. Preduvjet za poboljšano obuhvaćanje BND-a razvoj je prikladnih statističkih podloga i postupaka procjene za izradu pouzdanih statističkih podataka i, ako je primjenjivo, provedbu nužnih prilagodbi, uz izbjegavanje propustâ i dvostrukog bilježenja.
- (8) Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 608/2014¹ predviđene su inspekcije u državama članicama u svrhu provjere vlastitih sredstava. Komisija (Eurostat) bi za potrebe provjere BND-a trebala imati pravo provoditi informativne posjete u vezi s BND-om radi provjere kvalitete agregata BND-a i njihovih sastavnih dijelova te radi provjere usklađenosti s ESA-om 2010., kao i radi osiguravanja usporedivosti, pouzdanosti i iscrpnosti podataka o BND-u. Komisija (Eurostat) bi trebala poštovati pravila o statističkoj povjerljivosti. Sudjelovanje predstavnika nacionalnih statističkih tijela u informativnim posjetima u vezi s BND-om drugim državama članicama ključno je za povećanje transparentnosti i kvalitete postupka provjere BND-a.

¹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 608/2014 od 26. svibnja 2014. o utvrđivanju provedbenih mjera za sustav vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 29.).

- (9) Kako bi se osigurali pouzdanost, iscrpnost i najveći mogući stupanj usporedivosti podataka o BND-u, u skladu s ESA-om 2010., ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu popisa pitanja koja treba riješiti u okviru svakog ciklusa provjere. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (10) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe osiguravanjem agregata BND-a za potrebe vlastitih sredstava, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji radi utvrđivanja strukture i detaljnih aranžmana u pogledu popisa izvora i metoda koji se upotrebljavaju za izradu podataka o BND-u i njegovih sastavnih dijelova, u skladu s Prilogom A. Uredbi (EU) br. 549/2013, kao i rasporeda za njegovo ažuriranje i dostavu, te radi utvrđivanja posebnih mjera čiji je cilj poboljšanje usporedivosti, pouzdanosti i iscrpnosti podataka o BND-u država članica na temelju popisa pitanja koji je utvrdila Komisija. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (11) Od ESSC-a, osnovanog Uredbom (EZ) br. 223/2009, zatraženo je u skladu s člankom 7. te uredbe da pruži stručno usmjeravanje.

¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (12) Odbor za BND iz članka 4. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1287/2003¹ davao je mišljenja, pružao savjete te pomagao Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti. U okviru strategije za novu strukturu europskog statističkog sustava čiji je cilj poboljšati koordinaciju i partnerstvo u jasnoj piramidalnoj strukturi unutar sustava, ESSC bi trebao imati savjetodavnu ulogu i pomagati Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti. U tom bi smislu Odbor za BND trebalo zamijeniti ESSC-om za potrebe pomaganja Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti u skladu s ovom Uredbom. Međutim, Komisija bi, za potrebe drugih funkcija koje je prethodno obavljao Odbor za BND na temelju Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003 i koje se ne odnose na pomoć pri izvršavanju provedbenih ovlasti Komisije, trebala osnovati formalnu stručnu skupinu koja bi joj pomagala u slučaju takvih potreba.

¹ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 1287/2003 od 15. srpnja 2003. o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama (Uredba o BND-u) (SL L 181, 19.7.2003., str. 1.).

- (13) Direktivom Vijeća 89/130/EEZ, Euratom¹ i Uredbom (EZ, Euratom) br. 1287/2003 utvrđen je postupak za provjeru i procjenu usporedivosti, pouzdanosti i iscrpnosti podataka o bruto nacionalnom proizvodu (BNP) i podataka o BND-u u okviru Odbora za BNP i Odbora za BND u kojima države članice i Komisija blisko surađuju. Taj bi postupak trebalo prilagoditi tako da se u obzir uzmu upotreba podataka o BND-u u skladu s ESA-om 2010. za potrebe vlastitih sredstava, revidirani raspored za stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava te nedavne promjene unutar europskog statističkog sustava. Direktivu 89/130/EEZ, Euratom i Uredbu (EZ, Euratom) br. 1287/2003 trebalo bi stoga staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹ Direktiva Vijeća 89/130/EEZ, Euratom od 13. veljače 1989. o usklađivanju obračunavanja bruto nacionalnog proizvoda po tržišnim cijenama (SL L 49, 21.2.1989., str. 26.).

Poglavlje I.
Definicija i izračun
bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama

Članak 1.

1. Bruto nacionalni dohodak po tržišnim cijenama (BND) i bruto domaći proizvod po tržišnim cijenama (BDP) definiraju se u skladu s Europskim sustavom računa 2010. (ESA 2010.) uspostavljenim Uredbom (EU) br. 549/2013.
2. U skladu s točkom 8.89. Priloga A. Uredbi (EU) br. 549/2013, BDP znači krajnji rezultat proizvodne aktivnosti rezidentnih proizvodnih jedinica. Može se definirati na tri načina:
 - (a) proizvodni pristup: BDP je zbroj bruto dodane vrijednosti različitih institucionalnih sektora ili različitih djelatnosti uvećan za poreze i umanjen za subvencije na proizvode (koje se ne dodjeljuju sektorima i djelatnostima). On je također izravnavajuća stavka u računu proizvodnje ukupnog gospodarstva;

- (b) rashodovni pristup: BDP je zbroj krajnjih upotreba robe i usluga koje su proizvele rezidentne institucionalne jedinice (finalna potrošnja i bruto investicije) uvećan za izvoz i umanjen za uvoz robe i usluga;
- (c) dohodovni pristup: BDP je zbroj upotreba u računu stvaranja dohotka ukupnog gospodarstva (naknade zaposlenicima, porezi na proizvodnju i uvoz umanjen za subvencije, bruto poslovni višak i mješoviti dohodak ukupnog gospodarstva).

3. U skladu s točkom 8.94. Priloga A. Uredbi (EU) br. 549/2013, BND znači ukupan primarni dohodak koji primaju rezidentne institucionalne jedinice: naknade zaposlenicima, porezi na proizvodnju i uvoz umanjeni za subvencije, vlasnički dohodak (potraživanja minus dugovanja), bruto poslovni višak i bruto mješoviti dohodak. BND je jednak BDP-u umanjenom za primarni dohodak koji rezidentne institucionalne jedinice plaćaju nerezidentnim institucionalnim jedinicama i uvećanom za primarni dohodak koji rezidentne institucionalne jedinice primaju od sektora inozemstva.

Poglavlje II.

Dostava podataka o BND-u i dodatnih informacija

Članak 2.

1. Države članice izračunavaju BND kako je definiran u članku 1. u okviru izrade nacionalnih računa.
2. Svake godine prije 1. listopada države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu) u okviru nacionalnih računovodstvenih postupaka podatke za agregate BND-a i njihove sastavne dijelove, u skladu s definicijama iz članka 1. Ukupni iznosi za BDP i njegove sastavne dijelove prikazuju se u skladu s trima pristupima iz članka 1. stavka 2. Podaci se dostavljaju za prethodnu godinu, a istodobno se priopćuje i svaka promjena podataka za prethodne godine.
3. Uz podatke iz stavka 2. dostavlja se i izvješće o kvaliteti podataka o BND-u. U tom se izvješću daje detaljan opis metodologije upotrijebljene za izradu podataka, a posebno se opisuju bilo kakve znatne promjene upotrijebljenih izvora i metoda te se objašnjavaju revizije agregata BND-a i njihovih sastavnih dijelova u usporedbi s podacima iz prethodnih razdoblja.

Članak 3.

1. Države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu) popis izvora i metoda upotrijebljenih za izradu agregata BND-a i njihovih sastavnih dijelova u skladu s ESA-om 2010.
2. Komisija provedbenim aktima utvrđuje strukturu i detaljne aranžmane u pogledu popisa iz stavka 1. ovog članka, u skladu s Prilogom A. Uredbi (EU) br. 549/2013, te raspored za njegovo ažuriranje i dostavu. Komisija u izvršavanju svoje ovlasti osigurava da se tim provedbenim aktima ne nameću znatni dodatni troškovi koji dovode do nerazmjernih i neopravdanih opterećenja za države članice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 8. stavka 2. ove Uredbe. Popis je usklađen s ESA-om 2010. te se njime izbjegavaju ponavljanja i preopterećenja.
3. Kako bi se omogućile usporedive analize usklađenosti, Komisija izrađuje smjernice o popisu u bliskoj suradnji sa stručnom skupinom iz članka 4.

Poglavlje III.

Postupci i provjere izračuna BND-a

Članak 4.

Komisija osniva formalnu stručnu skupinu, sastavljenu od predstavnika svih država članica kojom predsjedava predstavnik Komisije, koja savjetuje Komisiju i izražava svoja mišljenja u pogledu usporedivosti, pouzdanosti i iscrpnosti izračuna BND-a, ispituje pitanja u vezi s provedbom ove Uredbe te daje godišnja mišljenja o primjerenosti podataka o BND-u koje su dostavile države članice za potrebe vlastitih sredstava.

Članak 5.

1. Komisija provjerava izvore, njihovu upotrebu i metode u popisu iz članka 3. stavka 1. U tu se svrhu upotrebljava model provjere koji izrađuje Komisija u bliskoj suradnji sa stručnom skupinom iz članka 4. Taj se model temelji na načelima istorazinskog ocjenjivanja i troškovne učinkovitosti te se njime uzimaju u obzir delegirani akti iz stavka 2. drugog podstavka ovog članka.

2. Podaci o BND-u moraju biti pouzdani, iscrpni i usporedivi.

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 7. radi dopune odredbe iz prvog podstavka ovog stavka utvrđivanjem popisa pitanja koja treba riješiti u okviru svakog ciklusa provjere radi osiguravanja pouzdanosti, iscrpnosti i najvećeg mogućeg stupnja usporedivosti podataka o BND-u, u skladu s ESA-om 2010.

3. Komisija provedbenim aktima utvrđuje posebne mjere kako bi se unaprijedila usporedivost, pouzdanost i iscrpnost podataka o BND-u na temelju popisa pitanja koji je Komisija utvrdila u delegiranim aktima iz stavka 2. drugog podstavka ovog članka. Takvi provedbeni akti propisno su obrazloženi i usklađeni s ESA-om 2010. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 8. stavka 2.

Članak 6.

1. Ne dovodeći u pitanje inspekcije predviđene u članku 2. Uredbe (EU, Euratom) br. 608/2014, Komisija (Eurostat) može provoditi informativne posjete u vezi s BND-om u državama članicama kada se to smatra primjerenim.

2. Cilj informativnih posjeta iz stavka 1. ovog članka provjera je kvalitete agregata BND-a i njihovih sastavnih dijelova te provjera usklađenosti s ESA-om 2010. Pri ostvarivanju svojeg prava na provedbu takvih informativnih posjeta Komisija (Eurostat) poštuje pravila o statističkoj povjerljivosti utvrđena u poglavlju V. Uredbe (EZ) br. 223/2009.
3. Pri provedbi informativnih posjeta u državama članicama Komisija (Eurostat) može zatražiti pomoć stručnjaka za nacionalne račune koji zastupaju nacionalna statistička tijela drugih država članica te se potiče na traženje takve pomoći.

Stručnjaci za nacionalne račune registriraju se na popis koji se sastavlja na temelju dobrovoljnih prijedloga koje nacionalna tijela odgovorna za izvješćivanje o nacionalnim računima dostavljaju Komisiji (Eurostatu).

Sudjelovanje stručnjakâ za nacionalne račune drugih država članica u tim je informativnim posjetima dobrovoljno.

Članak 7.

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 2. drugog podstavka dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 2. drugog podstavka. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 2. drugog podstavka stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 8.

1. Komisiji pomaže Odbor za europski statistički sustav osnovan Uredbom (EZ) br. 223/2009. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Poglavlje IV.

Završne odredbe

Članak 9.

Komisija prije 1. siječnja 2023. dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o primjeni ove Uredbe.

Članak 10.

Direktiva 89/130/EEZ, Euratom i Uredba (EZ, Euratom) br. 1287/2003 stavljaju se izvan snage.

Upućivanja na akte stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskim tablicama iz Priloga.

Članak 11.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

PRILOG

Korelacijske tablice

Direktiva 89/130/EEZ, Euratom	Ova Uredba
članak 1.	članak 1. stavci 1. i 3.
članak 2.	članak 1. stavak 2.
članak 3.	članak 2. stavci 1. i 2.
–	članak 4.
članak 4.	članak 3.
članak 5.	članak 2. stavak 3.
–	članak 5.
–	članak 6.
–	članak 7.
članak 6.	članak 8.
članak 7.	–
članak 8.	–
članak 9.	–
članak 10.	članak 9.
–	članak 10.
članak 11.	–
–	članak 11.

Uredba (EZ, Euratom) br. 1287/2003	Ova Uredba
članak 1.	članak 1.
članak 2.	članak 2.
članak 3.	članak 3.
–	članak 4.
članak 4.	članak 8.
članak 5. stavak 1.	članak 5.
članak 5. stavak 2.	–
članak 5. stavak 3.	–
članak 6.	članak 6.
–	članak 7.
članak 7.	članak 9.
–	članak 10.
članak 8.	članak 11.